

Ministerstvo životního prostředí České republiky

ODSTRAŇOVÁNÍ STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ V ČR - SOUČASNÝ STAV, FINANCOVÁNÍ A PRÁVNÍ MANTINELY

RNDr. Pavla Kačabová

Ministerstvo životního prostředí ČR

odbor ekologických škod

pavla.kacabova@mzp.cz

OBSAH

- Pojem „ stará ekologická zátěž“
- Dílčí mechanismy
 - Rámec ES
 - Sanace lokalit po SA
 - § 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách
 - Fondy EU (OPI, OPŽP)
 - Další možnosti (fondy EU – ROPy, OPPI; MMR)
- SEZ x ekologická újma

KONTAMINACE ŽP - PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ

- Zkušenosti od 60. let 20. stol.
- Největší pozornost po r 1990:
 1. přechod vlastnictví
 2. nová legislativa ŽP
 - horizontální i jednotlivé složky ŽP
 - nové principy

„STARÁ EKOLOGICKÁ ZÁTĚŽ“

1. Závažná kontaminace
 - povrchových a podzemních vod
 - zemin
 - stavebních konstrukcí
2. Ohrožení složek ŽP nebo zdraví člověka
3. Původce kontaminace neexistuje nebo není znám

MECHANISMY ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- **MF (dříve FNM ČR)**
- **MŽP pro odstraňování zátěží po Sovětské armádě**
- Zdroje krajských úřadů dle § 42, odst. 4 zákona 254/2001 Sb., o vodách
- **Fondy EU (OPI, OPŽP)**
- Resortní zdroje – MPO (CzechInvest, Diamo), MO, MMR
- Soukromé zdroje

JEDNOTLIVÉ KROKY

- Ekologický audit
- Souhlas vlády ČR s uzavřením ekologické smlouvy
- **Ekologická smlouva**
- Analýza rizik
- Správní rozhodnutí o uložení nápravných opatření
- Sanace
- Postsanační monitoring
- Ukončení ES

EKOLOGICKÁ SMLOUVA

- Mezi nabyvatelem privatizovaného majetku a MF
- K úhradě nákladů vynaložených na vypořádání ekol. závazků vzniklých před privatizací
- Náklady zahrnují:
 - průzkum ekol. závady
 - AR (AAR)
 - projekt a realizaci nápravných opatření
 - činnost odborného dohledu při nápravě ekol. závad
 - pilotní ověření nové technologie

Kauza Jihostroj a.s. Velešín

- Žádost o uzavření ES již v r. 1994
- Dle UV 51/2001 – r. 2002
- + stanovisko MŽP v r. 2004
- 2005: - stanovisko FNM
- UV č. 747 z 27.6.2008 – souhlas s uzavřením ES (max.výše 63,8 mil. Kč)
- Nyní AAR

Stav řešení SEZ v procesu privatizace k 31.12.2008

<i>stadium</i>	<i>počet</i>
uzavřené ES	282/314
ukončené ES celkem	112
ukončené ES 2008/09	11/7
provedená úhrada (v mld. Kč)	40,3

NOVÁ STRATEGIE MF

- **UV č. 1339 z 28.11.2007**
- **UV č. 687 z 9.6.2008**
- **UV č. 1480 z 24.11.2008**

- 11. 12.2008 - zahájeno zadávací
- 9. 2.2009 - lhůta pro podání žádostí dodavatelů o účast v užším řízení
- 15.4.2009 - ukončení posuzování kvalifikace
- 13.8.2009 – předložení cenových nabídek

SANACE LOKALIT PO SOVĚTSKÉ ARMÁDĚ

- UV ČR č. 2 ze dne 6. ledna 1993
- V ČR využíváno 73 různě velkých lokalit
- 60 lokalit - významný rozsah ekologických škod
- Hl. kontaminanty:
 - RL, CIU, ojediněle TK, PAU
- Lokalizace:
 - letiště, přečerpávací stanice, zásobníky PHM
 - čistírny
 - skládky

Sanace lokalit po SA (2008)

- **sanace** na 5 lokalitách (Hradčany, Kuřívody, Bruntál, Olomouc-Neředín, Jiřice – Tábor 17)
- **1 nová VZ na dokončení sanace** obl. Kozí Hřbety
- **PM** na 5 lokalitách (Frenštát pod Radhoštěm, Milovice - Boží Dar, Luštěnice, Milovice – tábor, Všejanya - les)
- **doprůzkum** (Zebín – skládka)
- **pokračování likvidace vrtů**
- 2008 – 2016: 200 mil. Kč

PASPORTIZACE LOKALIT PO SA (2008/09)

- **Předmět VZ**
 - revize všech materiálů k problematice SA lokalit
 - rekognoskace stavu lokalit
 - dopracování záznamů do SEKM
 - zařazení do kategorií priorit
- **Hl. cíl** - podklad pro aktualizovanou strategii MŽP pro SA lokality
 - výše finančních prostředků + **aktivní účast a spolupráce současných vlastníků**

SA – FINANČNÍ PROSTŘEDKY

- Hrazeno ze státního rozpočtu

<i>období</i>	<i>čerpáno (mil. Kč)</i>
1991 – 2008	1 388
2008	35
2009 - 2016	200

§ 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách

- **Bor u Skutče** (Pardubický kraj) – příprava PM
- **Kovo Bzenec** (Jihomoravský kraj) - ukončování sanace, připravuje se monitoring PA z OPŽP
- **Transporta Chrudim** (Pardubický kraj) - ochranné sanační čerpání, připravuje se žádost o sanaci z OPŽP
- **Červený Kostelec** (Královehradecký kraj) – ochranné čerpání, cca 200 - 300 tisíc ročně

OBTÍŽNĚ ŘEŠITELNÉ PŘÍPADY

- Žadatelé: hl. obce, fyzické osoby
- Typy lokalit: zdevastované objekty bývalých stát. statků a ZD – bývalé sklady pesticidů – blíže nespecifikované pozemky - nebytové prostory
- Kontaminace: pesticidy - NO - staveb.sutě – TKO - černé skládky
- Právní souvislosti: z. o odpadech – občanský z. – z. o konkurzu a vyrovnání – z. o vodách – stavební zákon...

SNAHA O KOMPLEXNÍ ŘEŠENÍ

- 2000 –2002: Zákon o zátěžích na ŽP
- Program na sanaci závažně kontaminovaných lokalit
 - samostatný program
 - dílčí program v rámci SFŽP
- 2004 - úvahy o transpozici ELD - rozšíření o obl. SEZ

OP INFRASTRUKTURA

(2004 – 2006)

- Opatření 3.4B – Rekultivace a sanace SEZ
- Celkem 19 projektů
 - dotace – 400 135 tis. Kč
 - celková cena – 558 532 tis. Kč
 - Likvidace SEZ po těžbě ropy a zemního plynu v biosférické rezervaci Dolní Morava
 - **Sanace skládky prům. odpadu v k.ú. Rychnov**
 - Sanace a rekultivace skládky Sobotín
 - Sanace skládky kalů – laguna Údlice
 - Rekultivace skládky TKO Hošťálkova

OPŽP - PO 4

4.2 - ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- **1. výzva: září - říjen 2007**
 - 9 přijatých žádostí
- **2. výzva: srpen - říjen 2008**
 - 23 žádostí, 47 lokalit
- srpen - září 2009
- www.opzp.cz
- **Prosíme o včasnou konzultaci jakéhokoliv záměru týkajícího se SEZ!**

POZŽÁTKY /1/

- 1 z dlouhodobých priorit kraje Vysočina
- V r. 2007 – EIA: pouze sanace
- Nutno vyřešit:
 - kupní cena skládky
 - kupující subjekt (stát, kraj, s.p.)
 - odkup pozemků v okolí skládky
 - návrh kupní smlouvy
 - financování okamžitých havarijních opatření
 - financování sanace skládky a okolních pozemků

POZŽÁTKY /2/

- **UV č. 129 z 2.2.2009**
 - odkoupení skládky NO a souvisejících pozemků s.p. DIAMO (23 mil. Kč)
 - použití 17 mil. Kč na okamžitá havarijní opatření v r.2009
 - možnost realizace sanace z OPŽP
- **Akt. stav:**
 - kupní smlouva podepsána
 - realizováno ochranné čerpání
 - probíhá AR a SP, následně PD
- **Cíl:** v rámci podzimní výzvy podat žádost

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

MOŽNOST VYUŽITÍ VÍCE MECHANISMŮ

- **Nový Rychnov**
 - žulový lom 20 x 30 x 5 m
 - 1971 – skládka odpadních jedů
 - 1983 – zrušena
 - poč. 90 let – rekultivace
 - sledování OHS, AR, geobotanický průzkum
 - ohrožení zdrojů pitné vody pro obec Dolní Cerekev
- **§ 42 odst. 4 z. o vodách - AAR**
- **OP Infrastruktura** – sanace (II/2007 – VI/2008)
- **OPŽP** – MNA

DALŠÍ MOŽNOSTI ODSTRAŇOVÁNÍ SEZ

- Fondy EU
 - Regionální operační programy
 - OP Podnikání a inovace (MPO)
- MMR
 - Podpora regionálního rozvoje
 - Podpora obnovy venkova
 - Obnova obecního a krajského majetku postiženého živelní a j.pohromou
 - Podpora úprav bývalých vojenských areálů k obecnímu využití
 -

PODPORA ÚPRAV BÝVALÝCH VOJENSKÝCH AREÁLŮ K OBEČNÍMU VYUŽITÍ

- Program MMR 217 118 - pro obce nebo svazky obcí
- 2 dotační tituly
 - Infrastruktura a rekonstrukce (úprava budov a ploch k novému využití pro poskytování služeb ve veřejném zájmu nebo k dalšímu podnikatelskému využití- **demolice devastovaných nebo nevyužitelných objektů**)
 - Aktualizace územně plánovací dokumentace obcí
- 2007 - 2009, 2010 ?
- 2008: celkem - 34 projektů (demolice - 5 projektů)

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

SEZ – ELD

	SEZ	Z. č. 167/2008 Sb.
čas	nespecifikováno	po 13.8.2008
hl. účel	snížení rizikovosti	prevence
před mět	PV, povrch. voda, zeminy, st. konstrukce	půda, voda, chráněné druhy a stanoviště
činno sti	nespecifikováno	Příloha k z. č. 167/2008 Sb.
osoba	nespecifikováno	provozovatel
cíl	odstranit rizika pro čl. a ekosystémy	půda – vyloučení rizika pro zdraví čl.; ostat.– návrat do původního stavu

REKAPITULACE

- Pojem „ stará ekologická zátěž“
- Dílčí mechanismy
 - Rámec ES
 - Sanace lokalit po SA
 - § 42 odst. 4 z. č. 254/2001 Sb., o vodách
 - Fondy EU (OPI, OPŽP)
 - Další možnosti (fondy EU – ROPy, OPPI; MMR)
- SEZ x ekologická újma

Děkuji Vám za pozornost

RNDr. Pavla Kačabová
Ministerstvo životního prostředí
pavla.kacabova@mzp.cz
Tel. do kanceláře: 267 122 069
mobil: 724 256 077

